

שיחות הר"ן – אות נא (ג')

1) שיחות הר"ן – אות נא [ע"ע אות י"ד ואות ל"ו]
 גם חכמות אינם כלום, רק תמימות ופשיטות. גם בתמימות אסור להיות שוטה, אבל אף על פי כן חכמות אין צריכים כלל וכמבאר במקום אחר.

2) ליקוטי מוהר"ן – תנינא, תורה קי [כיצד הוא הבחירה]
 שמעתי שאיש אחד שאל אותו כיצד הוא הבחירה? השיב לו בפשיטות: **שהבחירה היא ביד האדם בפשיטות אם רוצה עושה, ואם אינו רוצה אינו עושה.** ורשמתי זאת, כי הוא נצרך מאד כי כמה בני אדם נבוכים בזה מאד מחמת שהם מרגלים במעשיהם ובדרכיהם מנעוריהם מאד על כן נדמה להם שאין להם בחירה חס ושלום ואינם יכולים לשנות מעשיהם אבל באמת אינו כן כי בודאי יש לכל אדם בחירה תמיד על כל דבר וכמו שהוא רוצה עושה והבן הדברים מאד

3) בראשית (לך לך) – פרק יז, פסוק א
 ויהי אברם בן תשעים שנה ותשע שנים ויבא ד' אל אברם ויאמר אליו אני אל שדי התהלך לפני והיה תמים:

4) בראשית (תולדות) – פרק כה, פסוק כז
 ויגדלו הנערים ויהי עשו איש ידע ציד איש שדה ויעקב איש תם ישב אהלים.

5) דברים (שופטים) – פרק יח, פסוק יג
 תמים תהיה עם ד' אלקיך.

6) שיר השירים – פרק ה, פסוק ב
 אני ישנה ולבי ער קול דודי דופק פתחי לי אחתי רעיתי יונתי תמתי שראשי נמלא טל קנאותי רסיסי לילה. [אבן עזרא – "תמתי" – התמימה שלי]

7) אדרת אליהו – בראשית, פרק א, פסוק א (הגר"א מווילנא זצ"ל)
 גם מרומזין בו ששה עקרים לעבודת הבורא. ב' בטחון. ר' רצון הבורא. א' אהבה. ש' שתיקה. י' יראה. ת' תורה. וגם הוא נוטריקון של הפסוק פתחו לי "אחותי" רעיתי "יונתי" תמתי "שראשי אותיות ראשית והב' הוא "פתחי לי".

8) ליקוטי מוהר"ן – תנינא, תורה יט
עקר התכלית והשלמות הוא רק לעבד השם בתמימות גמור, בלי שום חכמות כלל.
 כי יש מחקרים שאומרים, שעקר התכלית והעולם הבא הוא רק לדעת כל דבר כמות שהוא, כגון לידע הכוכב כמו שהוא, לידע מהותו, ומפני מה עומד במקום ההוא, כי יש משכיל ומשכל ושכל, דהינו הכח המשכיל והשכל בעצמו והדבר המשכל, וזהו התכלית והעולם הבא אצלם, שיהיה נעשה אחד מהמשכיל והמשכל והשכל, והם מבלי ימיהם על זה בעולם הזה לחקר ולהשיג המשכלות, שזהו התכלית אצלם, וזהו בעצמו העולם הבא לדעתם, רק שבעולם הזה שמלבשין בגוף אין להם תענוג כל כך מן החקירות, ובעולם הבא שיתפשטו מהגוף יתענגו מאד מזה. ולדעתם הרעה, עקר השגת התכלית הוא על ידי חקירות וחכמות חיצוניות שלהם.
 אבל באמת, אצלנו עקר השגת התכלית הוא רק על ידי אמונה ומצוות מעשיות, לעבד השם על פי התורה בתמימות ובפשיטות, ועל ידי זה בעצמו זוכין למה שזוכין, עין לא ראתה וכי, כמו שכתוב: (תהלים קיא): "ראשית חכמה יראת ה'", שעקר ראשית וקדימת החכמה הוא רק יראת ה' שצריך להקדים היראה להחכמה.

(9) ליקוטי הלכות – ברכות הפירות, הלכה ה, אות יג
 ואף על פי שבאמת העקר הוא פשיטות ותמימות, אבל זה הפשיטות והתמימות בעצמו לזכות להכניס זאת בלב בני אדם הוא עמק ונפלא מאד...

10) Crossing the Narrow Bridge: A Practical Guide to Rebbe Nachman's Teaching (pg 19)-

Shortly before Reb Noson passed away, he gave a very deep sigh. When asked the reason for this, he replied: "It occurs to me that perhaps I have not properly fulfilled what Rebbe Nachman taught."

The people standing around him were amazed. "If not you, then who can honestly say that he has fulfilled the Rebbe's teachings?!"

"As to fulfilling the Rebbe's advice," Reb Noson answered, "I did what I could. The question is, have I fulfilled the teachings with the *simplicity* that the Rebbe demanded of us?!" (Rabbi Nachman Burstein).

(11) חיי מוהר"ן – אות תיד

אחד שאל אותו על ענין מה שנאמר בשלחן ערוך לכוון בשעת אמירת ד' וכו' השיב לו ומה חסר לך בפשוטו "גאט". כי על ידי האמירה בכונה פשוטה זאת מחיבים לרעד ידיו ורגליו וכל רמ"ח איבריו ושס"ה גידיו של האדם. גם אנכי שמעתי ממנו גם כן בבית רנ"נ באומין אחר סעדת ערבית, ונשארתי עמו לבדו אחר ברפת המזון. וישב בשתיקה, אחר כך ענה ואמר באימה ובריאה גא גא גאט. הינו שפתחלה דבר כמרתת ומזדעזע להוציא שמו יתברך בשלמות ואמר רק חצי התבה מחמת הרתת והזיע. ואחר כך יצא מפיו הקדוש באימה ובריאה גדולה תבת גאט בשלמות כחץ מיד גבור. וכוונתו הפשוטה היה להכניס בנו עצם אימת הבורא יתברך שמו, שראויין לרעד ולחיל מאימת שמו יתברך המלא כל העולם ועומד עלינו תמיד. ואי אפשר לציר ענין זה בכתב. אך המבין והפך באמת גבין מדעתו רמזים הרבה על ידי זה להתחזק באמונה שלמה בפשיטות, להאמין שמלא כל הארץ כבודו, והשם יתברך עמנו ואצלנו בכל עת. שים לבך היטב לדברים האלה באמת עד שימשך אימתו ופחדתו עליך

(12) חיי מוהר"ן – אות טו

אחר שאמר התורה תשעה תקונין הנ"ל ושם מדבר הרבה ממעלת ארץ ישראל שזה עקר נצחון המלחמה כשזוכין לבוא לארץ ישראל וכו' ובפרט בעת שאמר התורה באר הדבר יותר כי אז התחיל בהתחלת התורה תקף לדבר מארץ ישראל. ואמר בזו הלשון מי שרוצה להיות יהודי, דהינו לילך מדרגא לדרגא אי אפשר כי אם על ידי ארץ ישראל וכשמנצחין המלחמה אז נקראין איש מלחמה כי קדם שמנצחין המלחמה אז אל יתהלל חוגר כמפתח רק כשמנצחין המלחמה אז הוא איש מלחמה. ואחר כך התחיל לדבר מהנשמה, ונתלהב מאד והרים קולו ואמר יש נשמה וכו' כנדפס בספר בסיומן הנ"ל רק שבכתבתו התחיל תקף מהנשמה אבל באמירתו התחיל מארץ ישראל כנ"ל. ואחר שגמר התורה אחר כך בעת השיחה שאלתי אותו מה פונתכם במה שאמרתם שארץ ישראל היא גדולה כל כך ושזה עקר נצחון המלחמה. וגער בי וענה ואמר פונתי ארץ ישראל הזאת בפשיטות עם אלו הבתים והדירות. כלומר שכל פונתו במה שהאריך במעלת ארץ ישראל, פונתו בפשוטו על ארץ ישראל הזאת שבני ישראל נוסעים לשם שרצונו שכל איש ישראל כל מי שרוצה להיות איש ישראל באמת יסע לארץ ישראל ואף על פי שיש לו מניעות רבות על זה ישבר כל המניעות וילך לשם כי זה עקר נצחון המלחמה כשזוכין לבוא לארץ ישראל וכו'

13) ביום שנולד הבעש"ט נשרף הגיהנום¹ - עמ' 151 (בנימין שבילי)

חכם והחליטו להביא אותי אל רבי זושא. כשהגענו אליו שמח רבי זושא לקראת האורחים החשובים וביקש מהרבנית להכין עבורם קפה, אך בבית היה רק סיר קטן עם מכסה וספל אחד. מה עשו? נתנו לאבי בספל, לחותני במכסה של הסיר, ואני שתיתי מהסיר, אך את טעמו של הקפה לא שכחתי עד עכשיו.

רבי שמואל אבא מסלאוויטה הזדמן פעם אל הרבי מסדיגורה, וכדרכו כיבדהו בקפה הנתון בכלי זהב. שח רבי שמואל אבא: פעם אחת שתיתי קפה שטעמו לא נשכח ממני עד היום. היה זה לפני חתונתי, כשאבי הכלה בא לבקרנו והמחותנים החליטו שחסר להם שימוש תלמיד

14) Eulogy for R. Hayyim Heller (Rav Soloveitchik zt"l)²

The adult is too clever. Utility is his guiding light. The experience of G-d is not a businesslike affair. Only the child can breach the boundaries that segregate the finite from the infinite. Only the child with his simple faith and fiery enthusiasm can make the miraculous leap into the bosom of G-d... The giants of Torah - when it came to faith, became little children, with all their ingenuousness, gracefulness, simplicity, their tremors of fear, the vivid sense of experience to which they are devoted.

15) Hayom Yom: 5th of Teves –

When Mashiach comes, we will appreciate the distinctive quality of hodaah [i.e., acknowledgment of G-d and belief in Him] and temimus – artless sincerity, the pure faith with which all [Jews] believe in G-d, His Torah, and His mitzvos. When it comes to study, even the highest levels of understanding have their limits. Hodaah, by contrast, is a feeling that has no boundaries. The King Mashiach will endow us with an understanding of the superior worth, as expressed in action, of sincere, heartfelt, earnest Divine service.

16) אלשיך הקדוש – שיר השירים, פרק ה, פסוק ב

"תמתי", סובלת גלות וייסורין בתמימות לב בלי בעיטה, כי הן אלה הכנות גדולות לדבק בך ביד בפותחך בל תמוט:

¹ אנתולוגיה של הסיפור החסידי

² See Shiurei HaRav: A Conspectus of Public Lectures of Rabbi Joseph B. Soloveitchik (p. 46ff)